

Laborator 6

Logică matematică și computațională

Inversarea listelor

Predicatul următor, `listN/2`, va fi util pentru generarea unei liste de lungime dată:

```
listN([],0).
```

```
listN([a|T], N) :- N > 0, M is N - 1, listN(T,M).
```

Introducem și metapredicatul `listing/1`, care afișează toate clauzele corespunzătoare unui predicat. Interogați:

```
?- listing(listN).
```

Reamintim, acum, din soluțiile Laboratorului 3, definirea predicatului `rev/2` de inversare a listelor:

```
rev([],[]).
```

```
rev([H|T],L) :- rev(T,N), append(N,[H],L).
```

Soluția dată nu este prea eficientă, având o complexitate pătratică.

Soluția următoare o îmbunătățește pe cea precedentă, adăugând un predicat auxiliar, care are un parametru în plus, care joacă rol de acumulator. Complexitatea devine liniară (testați pentru liste de lungime 1000-10000):

```
reva(L,R) :- revah(L, [],R).
```

```
revah([], R, R).
```

```
revah([H|T], S, N) :- revah(T, [H|S],N).
```

Contemplați adevărul următoarei afirmații: pentru orice A, B, C, avem că `revah(A,B,C)` dacă și numai dacă, notând cu M inversa listei A, avem că `append(M,B,C)`.

În continuare, ținând cont de această afirmație, vom rescrie soluția de mai sus, permițând generalizarea ei la alte probleme.

Reamintim că afirmația era: pentru orice A, B, C , avem că $\text{revah}(A, B, C)$ dacă și numai dacă, notând cu M inversa listei A , avem că $\text{append}(M, B, C)$, sau, altfel spus, M este „ C fără B ”.

Vom reprezenta expresia „ C fără B ” sub forma unei perechi (C, B) și o vom numi *difference list* sau **difflist**.

Definiția anterioară devine:

$\text{revd}(L, R) :- \text{revdh}(L, (R, []))$.

$\text{revdh}([], (R, R))$.

$\text{revdh}([H|T], (N, S)) :- \text{revdh}(T, (N, [H|S]))$.

Exercițiul 1

Definiți un predicat `flatten/2` care aplatizează structura unei liste.

Exemplu:

```
?- flatten([1,2,[3,a],[[7],2],5],L).
```

```
L = [1, 2, 3, a, 7, 2, 5]
```

Dați o soluție care folosește `append/3` și una care folosește `difflist-uri`.

Exercițiul 2

Reamintim, tot din soluțiile Laboratorului 3, definirea predicatului quicksort/2:

```
quicksort([], []).  
quicksort([H|T],L) :- split(H,T,A,B), quicksort(A,M),  
                        quicksort(B,N), append(M,[H|N],L).  
split(_,[],[],[]).  
split(X,[H|T],[H|A],B) :- H < X, split(X,T,A,B).  
split(X,[H|T],A,[H|B]) :- H >= X, split(X,T,A,B).
```

Rescrieți această definiție folosind difflist-uri (fără a mai folosi append/3).

Gramatici independente de context

Un instrument matematic util pentru procesarea limbajului natural în stilul programării logice este reprezentat de gramaticile independente de context (*context-free grammars*, CFGs). O definiție riguroasă a conceptului va apărea la cursul de Limbaje formale și automate, aici doar îl vom ilustra prin exemple.

Considerăm gramatica următoare:

$$\begin{aligned} SENT &\rightarrow NP VP, \\ NP &\rightarrow Det N, \quad VP \rightarrow TV N, \quad VP \rightarrow V, \\ Det &\rightarrow the, \quad Det \rightarrow a, \quad Det \rightarrow every, \\ N &\rightarrow teacher, \quad N \rightarrow doctor, \quad N \rightarrow park, \\ TV &\rightarrow likes, \quad V \rightarrow walks. \end{aligned}$$

Atunci *the teacher likes every doctor* este validă pentru ea. (De ce?) O mulțime de șiruri peste un alfabet (nu neapărat descrisă de o gramatică) se numește **limbaj formal**.

Putem codifica gramatica ca pe un program Prolog în felul următor:

```
sent(R) :- np(A), vp(B), append(A,B,R).  
np(R) :- dete(A), n(B), append(A,B,R).  
vp(R) :- tv(A), np(B), append(A,B,R).  
vp(R) :- v(R).  
dete([the]). dete([a]). dete([every]).  
n([teacher]). n([doctor]). n([park]).  
tv([likes]). v([walks]).
```

Testați:

```
?- sent(R).
```

pentru a vedea limbajul formal descris de această gramatică.

Codificare cu difflist-uri

Pentru a nu mai apela `append/3`, putem codifica gramatica folosind `difflist-uri`:

```
sentsd(R) :- sentsdh((R, [])).  
sentsdh((R,S)) :- npdh((R,Z)), vpdh((Z,S)).  
npdh((R,S)) :- detedh((R,Z)), ndh((Z,S)).  
vpdh((R,S)) :- tvdh((R,Z)), npdh((Z,S)).  
vpdh((R,S)) :- vdh((R,S)).  
detedh((the|S),S)). detedh((a|S),S)).  
detedh((every|S),S)).  
ndh((teacher|S),S)). ndh((doctor|S),S)).  
ndh((park|S),S)).  
tvdh((likes|S),S)). vdh((walks|S),S)).
```

Firește, nu avem nevoie, de fapt, de parantezele în plus. Testați:

```
?- sentsd(R).
```

Prolog-ul dispune de o notație specială pentru asemenea programe, denumită gramatici de clauze definite (*definite clause grammars*, DCGs).

Programul anterior devine:

```
sentgh --> np, vp.
```

```
np --> dete, n.
```

```
vp --> tv, np.
```

```
vp --> v.
```

```
dete --> [the].  dete --> [a].  dete --> [every].
```

```
n --> [teacher].  n --> [doctor].  n --> [park].
```

```
tv --> [likes].  v --> [walks].
```

Cum se traduc DCG-urile

Dacă vom interoga:

```
?- listing(sentgh).
```

```
?- listing(vp).
```

vedem că, de fapt, Prolog-ul implementează un program asemănător cu cel anterior care folosește difflist-uri (fără parantezele în plus).

Putem, aşadar, testa:

```
?- sentgh(R, []).
```

sau, încă,

```
?- phrase(sentgh,R).
```

Exercițiul 3

Definiți o gramatică care definește limbajul formal format din șirurile de a-uri și b-uri în care numărul de a-uri este par.

Testați:

```
parA([a,b,a], []).
```

```
parA([a,b,b], []).
```

```
parA(X, []).
```

```
length(X,N), parA(X, []).
```

```
length(X,_), parA(X, []).
```

Exercițiul 4

Definiți o gramatică care definește limbajul formal

$$\{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}\}.$$